

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12P/245/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4315217569
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Pintová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2017:4315217569.5

Rozhodnutie

Okresný súd Levice v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti : R., v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, deti rodičov : R. na návrh matky o zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti matky a na návrh K., o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u mal. R. a na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice o nariadenie výchovného opatrenia a návrh o uloženie povinnosti podľa § 37 ods. 4 Zákona o rodine , sudkyňou JUDr. Miriam Pintovou, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky o zverenie mal. detí R. do jej osobnej starostlivosti **z a m i e t a**.
- II. Súd **z r u š u j e** náhradnú osobnú starostlivosť u mal. R., ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 7P/55/2011 - 68 zo dňa 8.2.2012.
- III. Súd **n a r i a d ť u j e** u mal. R., výchovné opatrenie - pobyt v Detskom domove Žitavce, najdlhšie na dobu 6 mesiacov, na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa.
- IV. Súd **u k l a d á** rodičom R. a L. na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia povinnosť spolupracovať s Detským domovom Žitavce, Hlavná 102, Žitavce a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice.
- V. Žiaden z účastníkov nemá nárok náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletých detí návrhom doručeným súdu dňa 14.10.2015 žiadala, aby súd po vykonanom dokazovaní mal. deti R. zveril do jej osobnej starostlivosti a to z dôvodu, ako uviedla v návrhu, že má vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o deti a jej druh , s ktorým, ako uviedla v návrhu, žije v spoločnej domácnosti , nemá nič proti tomu, aby deti boli v ich domácnosti a zároveň uviedla, že mal. deti sú na ňu naviazané a potom, ako by prišli k nej do Írska im poskytne všetko, čo potrebujú.
2. Dňa 21.4.2016 K., stará matka mal. detí žiadala, aby súd po vykonanom dokazovaní zrušil náhradnú osobnú starostlivosť u mal. R., ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 7P 55/2011. Dňa 25.4.2016 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p. o odovzdaní mal. R. do starostlivosti Detského domova Žitavce, najdlhšiu na dobu 6 mesiacov.
3. Uznesením č.k. 12P/245/2015 - 34 zo dňa 26.4.2016 súd nariadil predbežné opatrenie tak, že nariadil starej matke K. predbežne odovzdať mal. R. do starostlivosti Detského domova Žitavce. Uznesenie o nariadenie predbežného opatrenia nadobudlo právoplatnosť dňa 24.8.2016.
4. Na pojednávaní stará matka mal. detí žiadala, aby súd návrhu o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u mal. R., ktorý podala na súd, ako dôvodne podanému vyhovel. Vo výpovedi uviedla, že R. pochádza z mimomanželského vzťahu jej syna L. ktorý s ňou žije v spoločnej domácnosti, ktorý sa nemôže ujať starostlivosti o deti, z dôvodu nepriaznivých pomerov. Poznamenala, že maloletí Z. boli rozsudkom Okresného súdu žiar nad Hronom zverené do starostlivosti starých rodičov, pričom

uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P /220/2010 bolo nariadené, aby starí rodičia zo strany matky odovzdali deti do jej náhradnej osobnej starostlivosti a následne rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 7P /55/2011 bolo rozhodnuté, že obe mal. deti boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti a zo strany rodičov bolo stanovené minimálne výživné. Poznamenala, že nakoľko deti ju prestali rešpektovať, podala návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u oboch mal. detí, teda Z. ktoré konanie bolo vedené na tunajšom súde sp.zn. 4P /59/2014, ale keďže následne sa správanie mal. detí zlepšilo, predmetný návrh zobrala späť a konanie bolo právoplatne zastavené. Poznamenala, že u mal. Z. nastala pozitívna zmena, nemá s ním žiadne problémy, mal. chodí riadne do školy, avšak správanie mal. R. bolo naďalej problémové, výchovu tohto dieťaťa nedokázala postupne zvládať, o čom svedčí skutočnosť, že v septembri 2015 bol mal. hospitalizovaný v NsP Levice, keďže fajčil marihuanu, mal záchvaty paniky a návaly tepla a po ukončení hospitalizácie, na doporučenie NsP začala s dieťaťom navštevovať psychiatrickú ambulanciu MUDr. Mészárosovej, ktorá násl. odporučila hospitalizáciu v PN Kremnica, kde maloletý bol hospitalizovaný od 13.10. do 18.11.2015. Po ukončení tejto hospitalizácie sa správanie mal. R. zlepšilo, maloletý užíva lieky, avšak neskôr mal. začal utekať z domu, chodil domov v neskorých večerných hodinách, bála sa o neho, musela privolať aj políciu, maloletý fetoval, požíval aj alkohol a preto mala obavu mu podávať predpísané lieky. Pod vplyvom fetovania a požívania alkoholu sa mal. Martin správal agresívne, vyvolával konflikty. Viackrát maloletému dohovárala, aby zmenil svoje správanie, avšak bezvýsledne, keďže k pozitívnej zmene nedošlo, napriek liečbe, bola nútená podať

- 3 -

12P / 245/2015

návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u mal. R., nakoľko vie, že nesie zodpovednosť za dieťa, myslí si, že chlapca zachránila, keďže v súčasnosti je dozorovaný v detskom domove a riadne chodí do školy. Poznamenala, že čo sa týka matky dieťaťa, s touto je telefonickou kontakte, táto spočiatku mala aj záujem o mal. R., myslí si, že ho bola aj navštíviť, nasľubovala chlapcovi hory - doly, ale mal. R. jej už neverí a nechce s ňou komunikovať. Uviedla, že podľa jej vedomostí sú pomery na strane matky zlé, síce táto v čase podania návrhu bývala v zahraničí so svojím priateľom ale sa s ním rozišla, s tromi mal. deťmi býva v azylovom dome v Írsku a čaká ďalšie dieťa, takže pravdepodobne by matka nedokázala zvládnuť starostlivosť o dieťa, ako je mal. R. Poznamenala, že mal. deti neovládajú anglický jazyk, mal. R. navštevoval osobitnú školu a keby odišiel do zahraničia, jeho správanie by sa opätovne zhoršilo. Poznamenala, že otec neprejavuje o deti žiadny záujem, hlavne mal. R. nemá z otca žiadny rešpekt. Vzťah medzi deťmi a otcom je komplikovaný, zároveň uviedla, že podľa jej názoru je vhodné, aby mal. R. zostal v detskom domove.

5. Matka sa na pojednávanie nedostavila, neúčast' na pojednávaní neospravedlnila. Otec sa na pojednávanie nedostavil, neúčast' ospravedlnil, nepožiadal o odročenie termínu pojednávania, takže súd vec prejednal v neprítomnosti rodičov mal. dieťaťa.

6. Kolízny opatrovník, ktorý zároveň podal návrh na nariadenie výchovného opatrenia vo výpovedi uviedol, že trvá na návrhu, t.j. aby súd nariadil výchovné opatrenie u mal. R. a to pobyt v Detskom domove Žitavce na dobu 6 mesiacov podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona o rodine, zároveň žiadal návrh matky o zverenie do jej osobnej starostlivosti zamietnuť, nakoľko matka nemá vytvorené podmienky na zabezpečenie starostlivosti o deti, náležite nepreukázala, že by dokázala starostlivosť o deti riadne zabezpečiť, v súčasnosti sa nachádza v zahraničí, o deti však neprejavuje žiadny záujem, deti vôbec nenavštevuje, nielen mal. R., ktorý je v detskom domove, ale ani mal. Z. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že čo sa týka mal. R., ide o problémové dieťa, ktoré si vyžaduje mimoriadnu starostlivosť, ktorú by matka nezvládla, zverenie mal. detí do jej starostlivosti teda nie je v ich záujme.

7. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav :

8. Rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 7P /55/2011 - 68 zo dňa 8.2.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.3.2012 súd mal. deti R. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti K. a rodičov zaviazal prispievať na výživu mal. detí v minimálnom rozsahu, v zmysle zákona. Týmto rozsudkom došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 8P 278/02-15 zo dňa 23.10.2002 a k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 12.12.2006 č.k. 8P 395/05.

9. Na tunajšom súde pod sp.zn. 4P /59/2014 prebiehalo konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, nariadené rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 7P/55/2011 u oboch mal. detí R., na návrh starej matky LD. Uznesením č.k. 4P /59/2014 - 12 zo dňa 4.9.2014, vzhľadom na späťvzatie návrhu zo strany starej matky o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, súd konanie zastavil.

10. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že matka mal. detí v súčasnosti žije v Írsku a táto podala návrh na zverenie mal. detí R. do jej osobnej starostlivosti. Súd sa pokúsil o prešetrenie pomerov

na strane matky, avšak bezvýsledne, nie je preto zrejmé, v akých súčasných sociálnych pomeroch sa matka nachádza, či táto sa dokáže

- 4 -

12P / 245/2015

ujať riadne starostlivosti o mal. deti, keď z pripojených spisov je zrejmé, že už v minulosti matka ani otec starostlivosť o deti nezvládali, deti boli spočiatku zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany matky, násl. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky zo strany otca.

11. Stará matka, teda navrhovateľka v tomto konaní, žiadala, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť u mal. R. a to z dôvodu, že starostlivosť o mal. nezvláda, mal. fetoval, podrobil sa psychiatrickej liečbe, bol hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici v Kremnici, jeho správanie bolo agresívne, nerešpektoval starú matku a z tohto dôvodu, ako už bolo uvedené, bolo nariadené predbežné opatrenie podľa procesného predpisu účinného v čase rozhodovania tak, že mal. bol odovzdaný do Detského domova Žitavce.

12. Zo správy Detského domova Žitavce (čl. 68) bolo preukázané, že mal. R. bol prijatý do uvedeného zariadenia 28.4.2016, na základe rozhodnutia súdu. Ako vyplýva z uvedenej správy adaptácia dieťaťa na nové prostredie bola problémová, odmietal rešpektovať pravidlá aj režim, ignoroval pokyny a požiadavky vychovávateľov, jeho správanie k deťom v skupine bolo veľmi agresívne, sprevádzané vulgárnymi slovnými útokmi, fyzickými útokmi, dokonca zaútočil na staršieho chlapca v skupine kuchynským nožom. Z dôvodu suicidálnych prejavov a halucinácií absolvoval od 24.5.2016 do 3.6.2016 liečebný pobyt v psychiatrickej klinike v Nitre. V školskom roku 2016,2017 je žiakom 7. ročníka ŠZŠ Vráble, dosahuje slabšie vyučovacie výsledky, pri príprave na vyučovanie je potrebné usmernenie, pomoc, dohľad, neustála kontrola dochádzky do školy. Zo strany školy sú avizované občasné problémy, vulgárne vyjadrovanie, nerešpektovanie pravidiel, ale v samostatnej skupine v súčasnom období je jeho správanie pomere stabilizované, s občasnými výchovne zvládnutými priestupkami. Zo správy vyplýva, že R. je veľmi ľahko ovplyvniteľný, neodkáže zväžiť správnosť svojho konania, avšak pri správnom vedení je pomerne dobre výchovne usmerniteľný a zvládnuteľný. Zanedbané hygienické návyky si postupne osvojuje, zapája sa do pracovných aktivít, ktoré však neoblubuje, je potrebný sústavný dohľad a kontrola zo strany vychovávateľov. Zo správy vyplýva, že mal. má vytvorený vzťah k biologickej rodine, matka so synom občas sa kontaktuje telefonicky, avšak v detskom domove ho nenavštívila, v telefonických kontaktoch R. sľubuje, že ho zoberie do zahraničia. Otec o dieťa neprejavuje žiadny záujem. R. je v telefonickom aj písomnom kontakte s bratom Z. starými rodičmi L. a keďže maloletý mal túžbu navštíviť biologickú rodinu, bol zrealizovaný pobyt mimo detského domova v domácnosti starých rodičov počas Vianočných sviatkov od 22.12. do 5.1.2017. Podľa vyjadrenia starej matky bol pobyt bez problémov. Násl. pobyt počas jarných prázdnin stará matka odmietla, s odvolaním na jej nepriaznivý zdravotný stav. Starí rodičia dieťa v detskom domove nenavštevujú.

13. Podľa § 26 Zákona o rodine Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo mal. dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva mal. dieťa, alebo porušuje svoje povinnosti., urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

- 5 -

12P / 245/2015

15. Podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine Ak je to potrebné, v záujme mal. dieťaťa, a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme mal. dieťa z osobnej starostlivosti rodičov, aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo mal. dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo mal. dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o mal. dieťa osobne stará a nariadi mal. dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

16. Podľa § 37 ods. 4 písm. a/ Zákona o rodine Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia

podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo mal. dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo mal. dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom, alebo poručníkovi, ktorý sa o mal. dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom.

17. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine Ak je to v záujme mal. dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

18. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

19. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme mal. dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery mal. dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

20. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že návrh matky o zverenie mal. detí Z. a R. do jej osobnej starostlivosti je nedôvodný. Matka mal. detí dlhodobo starostlivosť o mal. deti zanedbávala, dlhodobo neprejavuje o deti žiadny záujem, nie sú zrejmé jej súčasné sociálne pomery, pričom jednoznačne v záujme mal. detí nie je, aby mal. deti zmenili prostredie, odišli bývať k matke do neznámych pomerov, keďže neovládajú ani anglický jazyk, ide o deti problémové, ktoré už v minulosti boli zverované do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, keďže ani jeden z rodičov starostlivosť o mal. deti nedokázal zabezpečiť. Od tejto doby nedošlo k žiadnej zmene pomerov na strane ani matky, ani otca, ktoré by odôvodňovali zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti predovšetkým na strane matky. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že matka počas celej doby, kedy mal. deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, neprejavovala o deti záujem, deti nenavštevuje, s mal. R., ktorý je umiestnený v detskom domove sa kontaktuje len telefonicky. Nie je preto možné konštatovať, že matka má skutočný záujem ujať sa starostlivosti o mal. deti, z tohto dôvodu návrh matky zamietol.

- 6 -

12P / 245/2015

21. Súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nariadenú u mal. R. na návrh starej matky, ktorá už nedokáže starostlivosť o mal. R. zabezpečiť, jedná sa o veľmi problémové dieťa, ktoré si vyžaduje sústavnú kontrolu dodržiavania školského režimu, dozor nad jeho správaním, vyžaduje si odbornú pomoc, o čom svedčí jeho viacnásobná hospitalizácia na psychickom oddelení. Je preto zrejmé, že stará matka takúto starostlivosť nedokáže už riadne zabezpečiť, čo sa týka mal. R., vzhľadom na skutočnosť zistenú u tohto dieťaťa, avšak súd má za to, ako vyplýva zo správy zo šetrenia pomerov, že stará matka riadne zabezpečuje starostlivosť u mal. Z., takže nebol dôvod na začatie konania z úradnej povinnosti o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u tohto dieťaťa, t.j. mal. Z.22. Mal. R. bol na základe predbežného opatrenia nariadeného súdu odovzdaný do starostlivosti detského domova Žitavce, súd konštatuje, že je jednoznačne v záujme mal. dieťaťa, aby u mal. R. bolo nariadené výchovné opatrenie, t.j. pobyt v špecializovanom zariadení po dobu 6 mesiacov, pričom súd pri rozhodovaní o nariadení výchovného opatrenia zohľadnil aj skutočnosť, že nie je známa žiadna iná osoba, ktorá by sa mohla náležite ujať starostlivosti o mal. dieťa, t.j. mal. R. zverením do náhradnej osobnej starostlivosti, prípadne pestúnskej starostlivosti. Z tohto dôvodu súd vyhovel aj návrhu úradu práce, soc. Vecí a rodiny Levice o nariadení výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine a uložil obom rodičom spolupracovať so špecializovaným zariadením v zmysle § 37 ods. 4 Zákona o rodine.

23. O nároku o náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods.1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

- 7 -

12P / 245/2015

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1 O. s. p.)